

Så skyddar du ditt hem
mot brand – och räddar liv

Länsförsäkringar består av 23 självständiga länsförsäkringsbolag som erbjuder kunderna en helhet av bank- och försäkringstjänster. Genom Agria Djurförsäkring erbjuds djur- och grödaförsäkring och genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling helhetslösningar för en trygg bostadsaffär. Länsförsäkringar är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Köket – hjärta och hetta

För de flesta är köket hemmets hjärta. Det är där vi umgås med familj och vänner. Och det är där vi lagar mat – eller värmer det som någon annan har lagat till. Men köket är också ett riktigt högriskområde när det kommer till bränder.

Potatisen står på spisen och är nästan klar. Telefonen ringer. Du lämnar köket för att prata i en minut – eller två. När du kommer tillbaka efter en halvtimme är det inte bara potatisen som har bränts, utan i värsta fall hela köket.

Var försiktig med spisfläkten

Det är inte bara torrkokning som ligger bakom alla de bränder som varje år uppstår i svenska kök. Minst lika vanligt är det att man glömmer att stänga av en platta, som kan innebära att värmen strålar upp i spisfläkten. Det fett som då droppar ner på plattan kan smälta och antändas. Och vill du imponera på dina gäster med att flambra maten så gör det inte under köksfläkten. Annars är det inte bara maten som flammar upp, utan hela fläkten.

En trygg spisvakt

Brukar du, barnen eller dina gamla föräldrar glömma bort att stänga av spisen, kan det vara klokt att installera en så kallad spisvakt. Det finns många modeller på marknaden, men alla kopplar bort strömmen när det blir för varmt vid fläkten. En del ger även ifrån sig en signal för att påkalla uppmärksamhet.

Funderar du på att köpa en ny spishäll, kan det vara värt att investera i en av de moderna som stänger av sig själv när den inte har kontakt med något kokkärl.

Varning för vatten

Börjar det brinna i en gryta på grund av torrkokning och du upptäcker det innan elden har tagit fart, stäng först av spisfläkten och kväv sedan elden med ett lock. Häll aldrig vatten över brinnande fett eller olja eftersom det kan orsaka en explosion med våldsamma lågor som följd. Täck istället med en brandfilt.

Kom ihåg

- Rengör spisfläkten regelbundet.
- Installera en spisvakt som bryter strömmen och larmar om det blir för varmt vid fläkten.
- Flambra inte under köksfläkten.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Levande ljus – mysigt men inte ofarligt

Levande ljus ökar både mysfaktorn och skapar en härlig feststämning. Men de orsakar också många bränder i våra hem. Så det gäller att tänka sig för innan både ljus och hem brinner upp.

Att vi svenskar är storkonsumenter av levande ljus är inte så konstigt. Under den mörka årstiden när vi tillbringar det mesta av fritiden hemma eller hos vänner tänds vi gärna levande ljus för att skapa en mysig stämning.

Ljus orsakar många bränder

Många bränder i hemmen som orsakas av levande ljus börjar med att en ljusmanschett – eller någon annan ljusdekoration – fattar eld eller att vi helt enkelt glömmer bort eller somnar ifrån ett tätt ljus. Elden sprider sig sedan snabbt till bordet eller annat brännbart i närheten som gardiner, möbler och mattor. Är du inte i rummet när det börjar brinna är det svårt att hinna få kontroll på och släcka branden i tid.

Värmeljus är också en fara

Många tror att det är säkrare med värmeljus eftersom de slocknar av sig själva när de har brunnit ut. Men även värmeljus orsakar bränder. Till exempel genom att skvätta ut flytande stearin som antänder bordsduk eller gardiner. Ställ inte heller värmeljus för tätt, till exempel på en bricka, eftersom värmen då kan bli så intensiv att stearinet börjar brinna med en kraftig och svårsläckt låga.

Kom ihåg

- Lämna aldrig levande ljus utan tillsyn.
- Undvik att placera ljus nära gardiner och annat brännbart.
- Använd helst ljusstakar och ljusdekorationer som inte kan fatta eld.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Elda försiktigt

En del eldar för att skapa en varm atmosfär, andra för att det är nödvändigt för att ha det varmt hemma. Vad som än gäller hemma hos dig, är det viktigt att du vet hur du ska elda eftersom just braseldning orsakar många bränder.

Även om en eldstad är installerad, godkänd och kontrollerad enligt konstens alla regler kan det börja brinna om du eldar hårdare än vad den är godkänd för. En annan brandorsak är att det börjar brinna i de brännbara beläggningarna i skorstenen. Därför är det viktigt att sota regelbundet.

Se upp med timrade bjälklag

I de flesta hus byggda före 1940 är det vanligt med timrade golv- eller vindsbjälklag som ligger emot eller mycket nära murstocken. När man eldar för hårt kan det uppstå mycket höga temperaturer runt skorstenen. Detta innebär i sin tur att bjälklaget kan fatta eld.

Använd cirka 3 kg ved

När du köper en kamin – eller annan typ av värmekälla med öppen eld – följer det med en instruktion om hur den ska eldas. För att inte riskera att värmen från murstocken ska antända träet i bjälklaget, följ instruktionen. Finns inte någon annan instruktion är grundregeln att elda högst 3 kg ved per timme. Innan du lägger in mer ved är det viktigt att du låter elden falna.

Kom ihåg

- Elda enligt den instruktion som följer med när du köper eldstaden.
- Använd 3 kg ved per timme och bara i en eldstad som är kontrollerad och godkänd.
- Lägg askan i en plåthink med lock efter eldning och töm den först efter ett dygn.
- Kontrollera med sotaren i ditt område om spisen eller pannan och skorstenen är sotad, brandskyddsbesiktigad och godkänd.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Brandskydd räddar liv

Varje år omkommer närmare 100 personer i Sverige i bostadsbränder. Därför rekommenderar vi dig som känner ett ansvar för ditt eget och andras liv att ha en brandvarnare som varnar om en brand uppstår i din bostad.

Om du upptäcker att det brinner ska du först se till att alla som finns i huset kommer i säkerhet. Sedan ringer du brandkåren på 112 och först därefter kan du försöka släcka branden så länge du inte utsätter dig för fara.

Brandvarnare – en både självklar och billig livförsäkring

Oftast är det inte själva branden som dödar vid en eldsvåda, utan den livsfarliga röken. Att ha en brandvarnare hemma som varnar innan branden har brutit ut, är därför en lika självklar som billig livförsäkring.

I dag finns det många olika typer av brandvarnare från 50 kronor för den vanligaste modellen till några hundralappar för dem som är trådlöst sammankopplade med varandra. Om en av dessa trådlösa brandvarnare känner av rök så larmar alla varnarna i byggnaden samtidigt. Det gör det möjligt att snabbt upptäcka en brand som uppstår i ett rum i en annan del av bostaden.

Lika viktigt som det är att ha en brandvarnare, är det att byta batteri i dem. Ett vanligt batteri bör du byta varje år, men om du använder litiumbatterier räcker de upp till fem gånger så länge.

Även en brandvarnare har en begränsad livslängd och bör bytas ut efter 8–10 år. Det hörs när batteriet i brandvarnaren behöver bytas. Koppla inte ur brandvarnaren för att få tyst på den, utan byt batteriet.

Pulversläckare och brandfilt

En pulversläckare i kombination med en brandfilt är mycket effektiv och lätt att använda och borde vara självklara i alla hem. Om det börjar brinna på spisen ska du absolut inte hälla vatten över den. Vattnet börjar snabbt koka och risken finns att det brinnande fett kastas ut i rummet med risk för en ännu större brand som följd. Använd istället en brandfilt för att kväva elden. Brandfilten är också bra att använda vid bränder i ljusstakar.

Tänk efter före

Ett bra tips vad gäller brandskydd i hemmet är att tänka efter före – när det inte är panik. Att helt enkelt fundera igenom och öva på vad du skulle göra om det börjar brinna. Vilken är den snabbaste vägen att ta sig ut? Kom ihåg att du ska ringa 112 för att larma brandkåren. Ha alltid brandsläckare och brandfilt på samma ställe så du snabbt hittar dem.

Kom ihåg

- Brandvarnare – om bostaden har flera våningar, ha minst en på varje plan.
- En gång i kvartalet bör du kontrollera att brandvarnaren fungerar.
- Fundera igenom vad du ska göra om det börjar brinna – innan det händer.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Elbränder – överbelastning eller glappkontakt

I takt med att vi renoverar våra bostäder både mer ingående och oftare ökar antalet bränder. För att undvika elbränder – låt en yrkeskunnig besiktningsman gå igenom dina elinstallationer.

Bränder orsakade av fel i elsystemet förekommer oftare än man tror. Ofta beror det på att elnätet är överbelastat eller glappkontakt i en anslutning.

Vanliga brandorsaker

En mycket vanlig orsak till brand i hemmen är dålig kontakt i elanslutningar. Eftersom ström är värme innebär det att om det blir för mycket ström och för dålig kontakt börjar det att brinna. Det kan vara i kontakterna till spisen, elpannan eller andra maskiner som drar mycket ström. Det är också vanligt med bränder i elcentraler.

Jordfelsbrytare ökar säkerheten

Att installera en jordfelsbrytare är en mycket bra åtgärd för att öka säkerheten i elanläggningar. Jordfelsbrytaren känner av om strömmen går fel väg och kopplar omedelbart bort den, innan en olycka eller brand uppstår. Ett annat bra sätt att öka säkerheten är att låta en yrkesman göra en säkerhetsgenomgång av elinstallationerna.

Varning för hobbyelektriker

Använd alltid kunniga yrkesmän när du ska installera eller komplettera något i din elinstallation. En vän som är lite av en hobbyelektriker kan bli en dyrköpt erfarenhet eftersom elarbeten som utförs på fel sätt kan bli livsfarliga. Dessutom kan det innebära att ersättningen från ditt försäkringsbolag kan sänkas.

Kom ihåg

- Anlita endast behöriga yrkesmän för elarbeten i ditt hem.
- Låt en elinstallatör göra en säkerhetsgenomgång av dina elinstallationer.
- Har du ingen jordfelsbrytare, låt en elinstallatör ordna det.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Gasol – populärt men farligt

Gasol är numera ett populärt sätt att både laga mat, grilla och värma sig. Men gasol är tyngre än luft, så det tar tid för läckande gasol att försvinna.

I dag är spisen i köket ofta kompletterad med en gasoldel. Vi använder gasol för att grilla på balkonger, altaner och uterum. I husvagnar, husbilar och båtar är gasolen också mycket vanlig som värmekälla. Och för att förlänga sommaren skaffar allt fler terrassvärmare. Men, de får bara användas utomhus – inte på inbyggda altaner eller i tält och uterum.

Varning för läckage

En fara med gasol är att den är luktfri. Därför är det svårt att märka när den läcker. Detta har inneburit många olyckor med allvarliga skador och ibland även dödsfall. Det händer också att det uppstår bränder till följd av att en läckande slang kommer i närheten av en tändande gnista eller tändsticka. Kontrollera därför slangens fästen regelbundet, men också själva slangens genom att böja den och kontrollera att den inte har några sprickor. Med en speciell varnare som finns att köpa i detaljhandeln har du möjlighet att upptäcka och stoppa eventuellt läckage i tid.

Rätt förvaring

Det finns tydliga regler hur mycket gasol man får förvara och hur. Du får till exempel ha två gasolflaskor hemma – en som du använder och en i reserv. I villa, radhus och fritidshus får behållarna vara på max 30 liter vardera. I flerfamiljshus får de vara på högst 5 liter vardera och endast förvaras på terrasser eller balkonger. På en öppen balkong eller öppen terrass får en flaska P11 max 30 liter förvaras. På inglasad balkong eller terrass gäller samma regler som inomhus, det vill säga 5 liter.

Kom ihåg

- Använder du gasol inomhus eller i fordon/båt, skaffa en läckagevarnare.
- Det är förbjudet att förvara gasolbehållare i vinds- eller källarförråd och flerbilsgarage. Du får förvara max 2 gasolflaskor à 30 liter i villa, radhus eller fritidshus. I flerfamiljshus gäller max 2 flaskor à 5 liter och endast på balkong, terrass etc. På en öppen balkong eller öppen terrass får en flaska à 30 liter förvaras. På inglasad balkong eller terrass gäller samma regler som inomhus, det vill säga två flaskor à 5 liter.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Grilla lagom

Att grilla har blivit en folkrörelse. Under sommaren grillar vi på villatomten, landet, terrassen, i parken och en del också på balkongen. Men varje år orsakar grillning också många olyckor och bränder. Med några enkla råd kan du förhindra flera av dem.

När grillsäsongen drar igång ökar också antalet olyckor. På grund av slarv råkar många ut för brännskador. De bränner sig på själva grillen, men det är också vanligt att man bränner sig på uppflammande tändvätska.

Enkla grilltips

Tänk på att placera grillen på ett stadigt underlag, fritt från allt som är brännbart och inte heller för nära en byggnad eller ett träd. Lågor och glöd kan lätt flamma upp och tända eld på det som är brännbart i närheten. Låt gärna askan vara kvar i kolgrillen. Den kan se ofarlig ut, men det kan ta flera dygn innan den glödande kolen svalnar.

Var försiktig med tändvätskan

Använder du kolgrill och tänder med tändvätska, spruta aldrig tändvätskan direkt på glöden eller öppna låga eftersom en eldslåga kan antända flaskan. Håll istället tändvätskan på den otända kolen och vänta tills vätskan har sugits upp innan du tänder grillen. Ännu säkrare är det om du tänder med en elektrisk tändgaffel.

Kolla gasen

Föredrar du gasogrill, kom ihåg att inför varje säsong, kontrollera att slangen till gasolflaskan är korrekt ansluten så att det inte börjar läcka gas runt kopplingarna. Ha gärna ett par skyddshandskar i närheten av grillen, så du snabbt kan stänga av gasolen om något händer. Kom också ihåg att stänga av gasolflaskans ventil efter varje grillning.

Det finns tydliga regler hur mycket gasol man får förvara och hur. Du får till exempel ha två gasolflaskor hemma – en som du använder och en i reserv. I villa, radhus och fritidshus får behållarna vara på max 30 liter vardera. I flerfamiljshus får de vara på högst 5 liter vardera och endast förvaras på terrasser eller balkonger. På en öppen balkong eller öppen terrass får en flaska P11 max 30 liter förvaras. På inglasad balkong eller terrass gäller samma regler som inomhus, det vill säga 5 liter.

Engångsgrillen kräver också uppmärksamhet

Engångsgrillar är praktiska, men kräver också en hel del passning. Eftersom den precis som andra grillar blir varm även på utsidan, är det viktigt att underlaget den står på inte är brännbart. Släng den inte i soptunnan förrän du är säker på att den är helt släckt. För att vara på den säkra sidan – håll på minst en liter vatten och låt grillen stå i en timme innan du kastar den.

Kom ihåg

- Vilken typ av grill du än använder – se till att det finns vatten i närheten.
- Grilla på ett säkert ställe, fritt från brännbart material.
- Använder du tändvätska, se till att vätskan har sugits upp av kolen innan du tänder grillen.
- Om du grillar med gasol är det viktigt att du förvarar och sköter flaskorna på ett bra sätt.
- Är du hemma när du grillar är det bra att ha en 6 kg pulver-släckare och en brandfilt i närheten.

Hushållsmaskiner kan också brinna

Många bränder i våra hem uppstår i hushållsmaskinerna. Hur konstigt det än kan låta är det oftast de "våta" maskinerna som brinner. Det beror ofta på bristande skötsel och rengöring.

En bra regel när det gäller hushållsmaskiner är att bara använda dem när du är hemma och vaken. Då har du större möjlighet att upptäcka och kväva en brand.

Tvätt och disk

Torktumlare har filter som måste rengöras efter varje användning för att förhindra dammsamling som täpper igen filtren. När det gäller tvätt- och diskmaskiner är det svårare att kontrollera dem eftersom de är anslutna till både vatten och avlopp. Tänk på att aldrig använda maskinerna när du sover eller huset är tomt. Blir det kortslutning i en maskin och du inte är hemma kan branden snabbt sprida sig.

Städa bakom kyl och frys

De flesta av oss är noggranna med att frosta av och tvätta ur kyl och frys. Ännu viktigare är det att du dammsuger runt kompressor och kylslingor eftersom det damm som samlas där kan bli så tätt att det börjar brinna av värmen från kompressorn.

Ett annat tips är att sätta in en timer på både kaffebruggaren och strykjärnet så behöver du aldrig fundera över om du stängde av strömmen eller inte.

Kom ihåg

- Lämna aldrig elektriska maskiner igång utan uppsikt.
- Sätt in en brandvarnare även i tvättstugan, gärna sammankopplad om tvättstuga ligger på ett annat våningsplan än där du normalt vistas.
- Använd timer till kaffebruggare, strykjärn, väffeljärn etc.
- Ha en brandvarnare, en 6 kg pulversläckare och en brandfilt hemma.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | **Länsförsäkringar Blekinge** 0454-30 23 00 | **Dalarnas Försäkringsbolag** 023-930 00 | **Länsförsäkringar Gotland** 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | **Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad** 044-19 62 00 | **Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän** 031-63 80 00
Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | **Länsförsäkringar Jämtland** 063-19 33 00 | **Länsförsäkringar Jönköping** 036-19 90 00 | **Länsförsäkringar Kalmar län**
020-66 11 00 | **Länsförsäkring Kronoberg** 0470-72 00 00 | **Länsförsäkringar Norrbotten** 0920-24 25 00 | **Länsförsäkringar Skaraborg** 0500-77 70 00 | **Länsförsäkringar**
Skåne 042-633 80 00 | **Länsförsäkringar Stockholm** 08-562 830 00 | **Länsförsäkringar Södermanland** 0155-48 40 00 | **Länsförsäkringar Uppsala** 018-68 55 00
Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | **Länsförsäkringar Västerbotten** 090-10 90 00 | **Länsförsäkringar Västernorrland** 0611-36 53 00 | **Länsförsäkringar Älvsborg**
0521-27 30 00 | **Länsförsäkringar Östgöta** 013-29 00 00